

SAARDE VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Kilingi-Nõmme

22. jaanuar 2020 nr 3

Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneeringu alal P16 ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande vastuvõtmine

1. Karmel Energia OÜ esitas 9. märtsil 2016. a taotluse detailplaneeringu algatamiseks, eesmärgiga rajada Kamali külas Saarde vallas Pärnu maakonna tuuleenergeetika teemaplaneeringu arenduspiirkonnas P16 arendusalale viie elektrituulikuga tuulepark. Detailplaneeringu algatamist taotlenud isik Karmel Energia OÜ on andnud kõik detailplaneeringu menetlusega seotud õigused ning kohustused üle Tuulepealne Maa OÜ-le (registrikood 14218547, edaspidi „Arendaja“).
2. Saarde Vallavolikogu 12. oktoobri 2016. a otsusega nr 30 algatati Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneering alal P16 ning keskkonnamõju strateegiline hindamine. Algamise otsuse kohaselt on planeeringu eesmärk selgitada välja tuuleenergeetika arendamise võimalused Saarde vallas, kehtiva üldplaneeringu täpsustamine ja täiendamine.
3. Detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu avalik väljapanek toimus ajavahemikul 13. mai – 11. juuli 2019 ning 7. oktoober – 21. oktoober 2019. Detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu avalikud arutelud toimusid 18. juunil ja 22. oktoobril 2019. Detailplaneering on kooskõlastatud ning esitatud vastuvõtmiseks Saarde Vallavolikogule.
4. Vastuvõtmiseks esitatud detailplaneeringuga määratakse ehitusõigus nelja elektrituuliku püstitamiseks. Ühe tuuliku maksimumvõimsuseks on kavandatud 5 MW. Elektrituulik rajatakse kuni 600 m² suurusele vundamendile, mille kõrgus olemasolevast maapinnast on kavandatud kuni 3 m. Vundamendi täpne tehniline lahendus selgub tehnilise projekti koostamisel. Elektrituuliku maksimaalseks kõrguseks (laba tipu kõrguseks) on kavandatud olemasolevast maapinnast kuni 250 m. Lisaks tuulikutele on kavandatud vajalik infrastruktuur – juurdepääsuteed, montaažiplatsid ja elektriliinid. Tuulikud ja neile vajalik infrastruktuur rajatakse Neitsipõllu ja Vana-Neitsi kinnistule hoonestusõiguslepingu kohaselt.

5. Planeerimisseaduse (PlanS) § 134 kohaselt pärast detailplaneeringu kooskõlastamist teeb planeeringu koostamise korraldaja detailplaneeringu vastuvõtmise otsuse, millega kinnitab, et detailplaneering vastab õigusaktidele ja valla või linna ruumilise arengu eesmärkidele. Seega tuleb Saarde Vallavolikogul hinnata vastuvõtmiseks esitatud detailplaneeringu vastavust õigusaktidele ja Saarde valla ruumilise arengu eesmärkidele.
6. Saarde valla ruumilised eesmärgid on sätestatud eelkõige kõrgema taseme planeerimisdokumentides (PlanS § 55, § 74). Saarde Vallavolikogu on seisukohal, et detailplaneering on kooskõlas Pärnu maavanema 21. novembri 2013. a korraldusega nr 646 kehtestatud tuuleenergeetika teemaplaneeringuga, riigihalduse ministri 29. märtsi 2018. a käskkirjaga nr 1.1-4/74 kehtestatud Pärnu maakonnaplaneeringuga ja Saarde Vallavolikogu 30. jaanuari 2008. a otsusega nr 2 kehtestatud Saarde valla üldplaneeringuga.
7. Pärnu maakonna teemaplaneeringu kohaselt asuvad tuulikud elektrituulikute arendamiseks sobival arendusalal P16. Teemaplaneeringu leheküljel 39 on arendusalal P16 tuulikute planeerimisele sätestatud järgmised tingimused: *„Arendusala P16 asub Saarde valla idapiiril ja hõlmab peamiselt suuremate metsamassiivide vahele jäävat kultuurmaastikku, vähesel määral jääb sinna ka metsa. Ala asub piirkonnas, kus leidub suhteliselt vähe tuuleenergeetika arendamise seisukohast olulisi piiranguid põhjustavaid objekte. Välja võib siiski tuua lähedal asuva (peaaegu 5 km) väike-konnakotka püsielupaiga ja Sanga looduskaitsealal asuv must-toonekure pesitsuskoha. Sellest tulenevalt on edasise arendamise käigus vaja täpsustada võimalikke mõjusid linnustikule. Puudulik on info ka linnustiku rände ja võimalike rände koondumiskohtade osas selles piirkonnas, mistõttu on edasisel arendamisel vajalikud täiendavad linnustiku uuringud, mis hõlmaksid ka neid asjaolusid.“* Teemaplaneeringust tulenevate nõuete täitmiseks on keskkonnamõju hindamise käigus viidud läbi kaks linnustiku uuringut ning hinnatud kavandatava tegevuse mõju rohevõrgustikule. Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande kohaselt on detailplaneeringu mõju rohevõrgule neutraalne, kuna tegevus ei vähenda looduslikke kooslusi, väärtuslikke elupaiku ega loo liikumistakistusi loomadele. Linnustiku uuringu tulemusi on põhjalikumalt käsitletud käesoleva otsuse punktis 1.16 jj.
8. Saarde valla üldplaneeringu kohaselt asub planeeringuala maatulundusala juhtotstarbega territooriumil maakonna tasandi väikesel rohevõrgustiku tugialal. Üldplaneeringujärgne maakasutuse juhtotstarve võimaldab kõrvalekaldeid üldplaneeringuga sätestatud maakasutusest eeldusel, et juhtotstarbele vastav kasutus on valdav ja see ei mõjuta oluliselt planeeringu põhilahendust (RKHKo 18.10.20016, 3-3-1-31-16, p 16). Vastuvõtmiseks esitatud detailplaneering tagab tuulikuid ümbritseval maal maatulundusmaa juhtotstarbele vastava kasutuse säilimise, mistõttu on juhtotstarbe väheoluline muutmine lubatav.
9. Pärnu maakonnaplaneeringu kohaselt ei asu detailplaneeringu planeeringuala enam maakonna tasandi rohevõrgustiku tuumalal ega koridori tinglikul teljel. See eest on planeeringuala määratletud maakonnaplaneeringu asustuse joonisel väärtusliku põllumajandusmaana. Detailplaneering arvestab maakonnaplaneeringu väärtuslike põllumajandusmaade säilitamiseks ettenähtud põhimõtetega.
10. Eelnevast tulenevalt on vallavolikogu seisukohal, et tuulikute rajamine detailplaneeringus sätestatud tingimustel on kõrgema taseme planeeringute alusel põhimõtteliselt lubatav. Samas tuleb arvestada, et detailplaneering arvestaks ning tasakaalustaks nii Arendaja kui

ka kohalike elanike ja avalikke huve. Muuhulgas tuleb arvestada, et detailplaneeringuga kavandatav tegevus ei tooks kaasa ülemäärast vahetut või kaudset ebasoodsat mõju keskkonnale, sealhulgas keskkonna kaudu toimivat mõju inimeste tervisele, heaolule, varale või kultuuripärandile. Arvestades detailplaneeringuga kavandatava tegevuse iseloomu, tuleb eelkõige pöörata tähelepanu tegevusega kaasnevale mürale, vibratsioonile, varjutusele ja mõjule looduslikule mitmekesisusele.

11. Asjas läbiviidud keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) käigus analüüsiti tuuleparkide eksploatatsioonist tingitud müra mõju. Müra hindamisel arvestati müra levikut kõikide arendusalade koosmõjus. Müra puhul tuleb eristada tuulepargi rajamise etappi ning tuulepargi toimimise etappi. Ehitustööde aegset müra põhjustab eelkõige tuuliku vundamendi ehitamine, tuuliku püstitamine ja tuuliku teenindamiseks vajaliku taristu rajamine. Ehitustöödega müra vähendamiseks on detailplaneeringus ette nähtud järgmine leevendav meede: kaitsealuste linnuliikide häirimise võimaluse vähendamiseks vältida mürarikkeid ehitustöid (s.t rammvaidade rammimine ja ehitusplatsil betoneerimise korral rohkem kui ühe töötava betoneerimisauto viibimine tuulepargi alal) 1.03– 30.06.
12. Tuulepargi opereerimisega kaasneva müra puhul tuleb arvestada, et planeeritud tuulikud jäävad kaugemale kui 1 km lähimatest eluhoonetest. Müra modelleerimise tulemusena on KSH aruandes leitud, et arendusala P16 tuulikute eksploatatsioonist tuleneva müra mõjualasse jääb vaid üks elamu – Audemäe kinnistu. Arendaja poolt arendusaladel P14, P15 ja P16 kokku üheksa tuuliku rajamise korral oleks summaarne arvutuslik müratase sellel kinnistul 36,2 dB, mis jääb alla õigusaktidega sätestatud sihtväärtuse, s.o 40 dB. KSH aruandes on välja toodud, et enamus uuringuid ei leia, et tuulepargi opereerimisega kaasnev müra tooks kaasa ala hülgamise haudelindude poolt või nende arvukuse kahanemise. Arvestades keskkonnamõju hindamise tulemusi ning asjaolu, et detailplaneeringus on arvestatud Keskkonnaameti soovitatud leevendusmeetmetega, puudub vallavolikogul alus arvata, et detailplaneeringu realiseerimine võiks tuua kaasa ülemäärase mürahäiringu.
13. KSH aruande kohaselt ei tekita tuulikud sisuliselt ümbruskonda mõjutavat vibratsiooni, sest tuuliku püsimiseks rajatakse vundament, mis hoiab ümbruskonda levida võiva vibratsiooni ära.
14. KSH aruande kohaselt võib antud projektis kasutatavaid tuulikuid arvestades eeldada, et varjutamist ei esine reaalselt kaugemal kui u 1500 m tuulikute. Arendusalale P16 plaanitavatest tuulikute tulenev varjutus ulatuks Audemäe kinnistul oleva eluhooneni, kus varjutamise arvutuslikuks summaarseks kestuseks on ligi 10 tundi aastas. Vallavolikogu hinnangul ei saa kirjeldatud varjutuse negatiivset mõju pidada ülemäära suureks.
15. Detailplaneeringu kohaselt on võimalik lokaalse tähtsusega elupaikade hävimine või kvaliteedi langus tuulikualuste ja juurdepääsuteede rajamisel. Oht võib väikeses ulatuses realiseeruda avamaastikku kasutavate liikide puhul, kuid selle spetsiaalne leevendamine ei ole võimalik ega otstarbekas. Planeeringu koostamise ajal registreeriti üks uus väikekonnakotka leiukoht (KLO9124802) ning moodustati püsielupaik (KLO3002010) ala P16 lähedal. Leiukoht kattub osaliselt P16 planeeringualaga. Arvestades konnakotka leiukoha lähedust loobuti P16 ala põhjapoolseima tuuliku rajamisest. P16 arendusala on määratud teemaplaneeringus nakkhiirtele väheolulise alana. KSH raames viidi läbi kaks nakkhiirte

uuringut, mille tulemusel selgus, et nahkhiirte arvukus P16 arendusalal on aastaringselt madal.

16. Võimalike probleemide leevendamiseks on detailplaneeringus sätestatud Arendajale seirekohustused. Detailplaneeringu kohaselt tuleb Arendajal esiteks viia läbi kaitsealuste haudelinnuliikide inventuur sammuga 5 aastat vähemalt kahel korral pärast vastava arendusala tuulikute lõplikku või olulises osas valmimist. Teiseks tuleb Arendajal korraldada hukkunud lindude otsimine koos otsija tulemuslikkuse ja röövluskoormuse testidega kahel aastal – esimeste tuulikute tööle hakkamisele ja pargi täismahus käivitamisele järgnevatel lumevabadel perioodidel sagedusega kaks korda kuus. Kolmandaks tuleb Arendajal viia läbi Tõlla väike-konnakotka püsielupaiga (KLO3002010) seire tuulikute püstitamise eelselt, ehituse ajal ja vähemalt 5 aastat peale ehituse lõppu.
17. Muud detailplaneeringu realiseerimisest tulenevad mõjud looduskeskkonnale on KSH aruande kohaselt neutraalsed. Neutraalseks on hinnatud mõju pinnasele, pinna- ja põhjaveele ning metsadele. Mõju maavaradele puudub.
18. Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne on nõuetele vastav ning tuginedes PlanS § 124 lõikele 7 ja § 86 lõikele 2 kinnitab Saarde Vallavolikogu, et planeeringu koostamisel on võetud arvesse keskkonnamõju strateegilise hindamise tulemusi. Arvestades keskkonnamõju strateegilise hindamise tulemusi on vähendatud planeeringualale kavandatavate tuulikute arvu esialgse viie asemel neljani.
19. Kokkuvõttes on vallavolikogu seisukohal, et tuulikute rajamine P16 arendusalal on keskkonnamõju seisukohalt aktsepteeritav, kui võtta tarvitusele detailplaneeringus ettenähtud leevendusmeetmed. Detailplaneeringu on kooskõlastanud asjaomased asutused. Keskkonnaameti kooskõlastus detailplaneeringule ja KSH aruandele on antud 18. detsembri 2019. a kirjaga nr 6-5/19/234-2. Eelnevast tulenevalt puudub vallavolikogul alus arvata, et vastuvõtmiseks esitatud detailplaneering võiks tuua kaasa kohalike elanike õiguste ning kohalike elanike poolt avaliku väljapaneku ning avalike arutelude käigus väljendatud huvide ülemäärase riive. Seega on vastuvõtmiseks esitatud detailplaneering kooskõlas õigusaktidega ja Saarde valla ruumilise arengu eesmärkidega.

Lähtudes eeltoodust ja võttes aluseks planeerimisseaduse § 86 lõike 2, § 124 lõike 7, § 134, kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 32, Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 14¹ lõike 4¹ ja Saarde Vallavolikogu 07. juuni 2017. a määruse nr 6 „Planeerimisseaduse ja ehitusseadustiku rakendamine Saarde vallas“ § 2 punkti 1, Saarde Vallavolikogu

o t s u s t a b:

1. Võtta vastu **Saarde valla tuuleenergeetika detailplaneering alal P16 ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne.**
2. Saarde Vallavalitsusel korraldada punktis 1 nimetatud detailplaneeringu ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande avalik väljapanek ja avalik arutelu ning tagada juurdepääs muudele planeeringu menetlusega seotud dokumentidele.

3. Määrata avaliku väljapaneku ajaks 11. veebruar 2020 – 12. märts 2020. Avalikul väljapanekul olevate detailplaneeringu materjalidega saab tutvuda Saarde Vallavalitsuses aadressil Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme linn, tööajal või Saarde valla veebilehel <https://saarde.kovtp.ee/tuuleenergeetika>.
4. Määrata avaliku arutelu ajaks 18. märts 2020 kell 17:00. Avalik arutelu toimub Kilingi-Nõmme klubis aadressil Pärnu tn 73, Kilingi-Nõmme linn.
5. Ettepanekuid ja vastuväiteid detailplaneeringule saab esitada kirjalikult Saarde Vallavalitsusele kuni 12. märts 2020. a aadressil Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme linn, 86304, Saarde vald, või e-posti aadressil info@saarde.ee.
6. Otsusest informeerida avalikkust Saarde valla veebilehel, maakonnalehtedes „Pärnu Postimees“ ja „Sakala“ ning vallalehes „Saarde Sõnumid“ ja PlanS § 76 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikuid ja asutusi.
7. Vallavolikogu otsuse terviktekstiga saab tutvuda Saarde Vallavalitsuses tööaegadel aadressil Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme linn ja Saarde valla veebilehel <https://saarde.kovtp.ee/uldinfo>.
8. Otsus jõustub teatavakstegemisest.
9. Otsuse peale võib esitada Saarde Vallavolikogule vaide haldusmenetluse seaduses sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsusest teadasaamise päevast või päevast, millal oleks pidanud otsusest teada saama, või esitama kaebuse Tallinna Halduskohtu Pärnu kohtumajale halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tingimustel ja korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Kadri-Aija Viik

volikogu esimees